

Tùy bút
Chủ đề: Ngày Lễ Mẹ
Tác giả: BP

NGÀY LỄ MẸ TÔI

Hôm nay là ngày 01/06/2022. Tôi chào ngày đầu tháng sáu. Tháng của hạ hồng, của trời cao trong vắt, của biển xanh, núi biếc, của những trái tim rộn rã bãi trường, của những trăng đêm ôn bài vật vã!

*“Mùa thi sắp tới em ‘thơ’
Chiếc hôn âu yếm xin chờ năm sau” (Xuân Diệu).*

Cách đây mấy tuần, tôi ngạc nhiên khi nhận được một số “mail” viết cho ngày “lễ Mẹ”, từ Úc, Mỹ, Gia nã Đại. Không phải là không biết nhưng từ khi Mẹ tôi không còn, tôi cũng không còn “để ý” đến ngày “lễ Mẹ”. Nên quên rằng: ai cũng có một bà mẹ nhưng ngày lễ Mẹ thì không phải nước nào cũng giống nhau.

Dù nguồn gốc “lễ Mẹ” phát xuất từ Hy Lạp nhưng không phải vì thế mà các quốc gia, nhất là Châu Âu, đều chung một ngày. Trừ Hồng-kông, Ấn, Mã Lai, Mễ, Hôi, Miên, v.v. là ngày 10/5; Lào, Nga, Anh, Ái, v.v.: một chủ nhật trong tháng 3, v.v. nhiều quốc gia trên thế giới đều chọn một chủ nhật trong tháng 5. Chủ nhật đầu tiên: Tây-ban-nha, Bồ, Hung, Lituanie, v.v. Chủ nhật thứ hai (đa số): các nước Bắc Âu (trừ Na Uy: tháng 2), Hy-lạp, Bỉ, Ý, Thụy Sĩ, Đức, Hòa Lan, Lettonie, cũng như Úc, Tân Tây Lan, Gia Nã Đại, Nhật, Thổ, Mỹ, Tàu, Ba-tây, Phi luật Tân, v.v. Chủ nhật thứ tư: Thụy Điển, Pháp, Monaco, Maroc, Libye, v.v. Riêng Pháp và Monaco, nếu chủ nhật cuối tháng 5 rớt vào ngày lễ “Pentecote” thì ngày “lễ Mẹ” dời lại chủ nhật tuần sau, như năm 2023 này là chủ nhật 4/6.

“Không để ý” đến “chuyện-ngày-lễ-Mẹ” vì tôi cho là, tuy hữu ích, nhưng mấy ngày: lễ Mẹ, lễ Cha, lễ Ông, lễ Bà, lễ Tình Nhân (Saint Valentin), v.v. là mấy ngày do giới “thương mại” đưa ra để bán hàng. Chứ “Công cha như núi Thái Sơn – Nghĩa mẹ như

nước trong nguồn chảy ra / Con người có tổ, có tông – Như cây có cội, như sông có nguồn” thì không cứ gì phải đợi đến mấy ngày này mới “thương Cha, nhớ Mẹ / nhớ Ông, thương Bà”!

Miền–Nam–chúng–ta, trước 1975, không có ngày “lễ Mẹ” vì, với chúng ta, ngày nào cũng là ngày lễ Mẹ. Ngược lại, ta có ngày Vu Lan để vinh danh, báo hiếu Cha Mẹ.

Ơn Mẹ, yêu kính Mẹ. Không có cơ hội làm Mẹ vui thì cố tránh làm Mẹ buồn. Mà không chỉ có mẹ. Yêu mẹ thế nào thì cũng yêu cha thế đó. Có điều, vai trò của người “chủ gia đình”, lại là một người “phái mạnh” (!), khiến người cha ít biểu lộ tình cảm, nghiêm khắc(?), ít trao đổi với các con (?). Trái với người mẹ.

Ngay từ lúc sinh ra, chúng ta đã nằm trong lòng Mẹ. Mẹ cho bú. Mẹ mớm ăn. Mẹ ru ngủ. Tắm rửa là Mẹ, thay đồ là Mẹ, ôm đau cũng Mẹ, v.v. Có lẽ vì thế, con dễ “gần” mẹ hơn cha, nhất là con gái. Là con Rông, cháu Tiên nhưng có chuyện gì, chúng ta cũng đều kêu mẹ trước tiên. Mẹ riêng và mẹ chung. Mẹ Việt Nam ơi!

Với tôi, những tác phẩm nghệ thuật nào nói về mẹ cũng đều hay, với điều kiện nó phải thật. Ca dao về mẹ là những câu thơ trong những câu thơ hay nhất. Bài “Mẹ ca Việt Nam” hay nhất phải là “Lòng Mẹ”. Chỉ với ca khúc này thôi, tên tuổi Y Vân đã trở thành bất tử, v.v.

Đất nước chúng ta, một thời, triền miên chinh chiến! Có rất nhiều người chết, người lính lẫn người dân! Có rất nhiều đứa con mất mẹ (“pháo kích”, Huế 1968, đại lộ kinh hoàng 1972, chạy giặc 1975, v.v.) Như đã có rất rất nhiều bà mẹ mất con, ở “bên này” hay “bên kia”! Nỗi đau mất người thân, bao giờ, cũng là nỗi đau kinh khủng nhất! Nhưng đau nhất phải là nỗi đau của các bậc sinh thành. Nhất là người mẹ, khi mất đi cái “núm ruột” của mình, nghĩa bóng lẫn nghĩa đen!

Đất nước chúng ta một thuở sau “hòa bình”, một hòa–bình–bị–cưỡng–bức, nên vẫn còn những tang tóc thê lương! Khi vẫn có biết bao nhiêu gia đình mất con: trong các trại tù cải tạo, trên các chiến trường: “biên giới Việt–Hoa”, “10 năm Cam Bốt “. Khi có thêm hàng chục ngàn (?) gia đình mất con hay bị “làm nhục” trên biển Đông, trong rừng già Miên, Thái! Và, ngoài những mẹ già, lưng còm, má hóp, thêm những người con gái tóc xanh, năm xưa thời chiến khóc cha, anh, hôm nay thời bình khóc chồng, con!

1979, nếu không có “on trên hộ trì”, cha mẹ tôi cũng đã là những “người–Việt–khô–đau” đó!

Không biết trong mấy tháng trời mong tin con, các–người đã vật vã, âu lo như thế nào, đã bị khóm, phường hạch sách ra sao?! Nhưng tôi biết các–người đã tụng kinh, cầu nguyện rất nhiều! Sau này, khi đoàn tụ trên xứ người, tôi không dám hỏi Thầy Mẹ tôi điều này. Tôi sợ phải “thấy lại” những ngày đau thương, đen tối đó! Và Thầy Mẹ tôi cũng không kể

lại, trong các buổi họp mặt gia đình. Dường như, cả gia đình tôi, không ai muốn nhắc đến chuyện này! Ai cũng nhớ mà không ai muốn nhắc! Như sợ làm vẩn đục đi, cái không khí hiền hòa, âm cúng đoàn–viên!

Trong 6 năm xa cha mẹ, biết hai người thích (và hay làm) thơ, năm nào tôi cũng viết một bài mừng sinh nhật các người. Như bài thơ viết cách đây 41 năm (1982), gửi Mẹ:

Mừng Sinh Nhật Mẹ năm thứ 67

*Con viết gì cho ngày Sinh Nhật Mẹ?!
Ba năm qua rồi, lá phải lìa cây!
Ba năm trôi qua, vắng hình bóng trẻ
Mắt lệ hôm xưa, ướt đến hôm này!*

*Nghe đâu đây câu kinh buổi sáng
Tiếng dế nhịp đều, ngang qua phòng con
Nghe đâu đây trong đêm vắng lặng
Tiếng Mẹ ho, tiếng văng đưa buồn*

*Có những kỷ niệm mà con xin sám hối
Là những lần làm Thầy Mẹ buồn đau
Ôi, tuổi trẻ con là một thời nông nổi
Chỉ biết sống cho mình, cho những giấc chiêm bao!*

*Hôm tiễn đưa, Mẹ ôm con khóc ngất
Con gói chặt lòng, gút lại xót xa
Chân cố bước thản nhiên nhưng hồn đã mất
Con chẳng dám quay đầu, nhìn vạt áo bà ba!*

*Con chúc Mẹ gì đây (mỗi đêm con vẫn chúc
khi nguyện cầu với đức Quán Thế Âm)?
Con chỉ mong Mẹ luôn cười hạnh phúc
Cười bên Thầy, cười đến trăm năm*

*Chữ con viết như in, cố dần đi xúc động
Thơ con đậm trong tim, vì rất thật tình
Đã 3 năm, con hết mơ, tàn mộng
Giữa dòng đời của thế giới “văn minh”!*

*Mẹ ơi, Mẹ ơi, bây giờ đêm vắng
Nên lòng con chùng, ắp nhớ thương!
Nên đôi môi đã nghe mằn mẫn*

Tay vói hư không, đặng nỗi buồn!!!

15/8/1982

Chủ nhật 4/6 này, nơi tôi sống, là ngày “lễ Mẹ” nhưng ngày mai, thứ sáu 2/6, là ngày giỗ Mẹ tôi. Lần thứ 20!

Từ 20 năm nay, với anh em chúng tôi, ngày “lễ Mẹ” là ngày giỗ Mẹ 2/6, là ngày chúng tôi cài trong tim đóa “hồng” trắng cao sang, tinh khiết, tưởng niệm Mẹ!

Thay cho lời “*Bonne Fête, Maman!*”

BP

01/06/2023

Nguồn: Internet eMail by th chuyển

*Đăng ngày Thứ Năm, June 1, 2023
Ban Kỹ Thuật Khóa 10A-72/SQTB/ĐĐ, ĐĐ11/TĐ1ND, QLVNCH*